

KUTSESTANDARD

Jumestuskunstnik, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Jumestuskunstniku 6. taseme kutsestandard on tööturu nõudmistele vastavate koolituskavade ja õppeprogrammide koostamise ning isikute kompetentsuse hindamise alus.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Jumestuskunstnik, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Jumestuskunstniku töö eesmärk on muuta kliendi välimus jumestusega isikupäraseks, stiilseks ja kauniks. Ta oskab välja tuua inimese isikupära. Ta korraldab näitlikke esitlusi ja koolitust. Jumestuskunstnik juhendab kutseala õpilaste ja teiste jumestajate tööd. Vajadusel teeb ta jumestuskavandeid. Ta vastutab isiklikult oma töö tulemuste eest ning hoiab end pidevalt kursis moesuundade ja uute toodete ja tehnoloogiatega. Kavandi loomisel suudab jumestuskunstnik näha tervikpilti, läheneda oma tööle loominguliselt ja anda edasi visuaalse terviku. Ta täiendab ennast pidevalt ja on kursis erialaste uuendustega. Oluline on omada teadmisi kunstiajaloo, värvi- ja stiilõpetusest. Meeskonnajuhi töös on oluline tervikliku visuaalse lahenduse korrektne ja mõistetav edasiandmine meeskonnale ning meeskonna motiveerimine ja tööülesannete mõistlik delegeerimine.
A.2 Tööosad
A.2.1 Ettevalmistumine karakteri loomiseks. A.2.2 Jumestustoodete nahale kandmine ja eemaldamine. A.2.3 Visuaali loomine. A.2.4 Suhtlemine. A.2.5 Klienditeenindus. A.2.6 Juhtimine ja meeskonnatöö. A.2.7 Jumestuskunstniku kutseline tegutsemine ja käitumine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Jumestuskunstnik võib töötada ilusalongis, kosmeetikakauplustes, teatris, televisioonis ja mujal. Töö on vahelduva iseloomuga ja toimub graafiku alusel. Jumestuskunstniku töös kasutatavad ained võivad põhjustada allergiat. Takistuseks jumestuskunstnikuna töötamisele võib olla värvipimedus.
A.4 Töövahendid
Jumestustooted ja -vahendid, arvuti.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Kutse eeldab suhtlemisvalmidust, koostöövõimet, korrektsust ja diskreetsust, loovust, kunsti- ja ilumeelt, värvitunnetust ja pingetaluvust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Üldjuhul on jumestuskunstnikul keskharidus, ta on läbinud erialase täiendkoolituse ja omab töökogemust.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Jumestuskunstnik.

B-osa KOMPETENTUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur	
Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.	
B.2 Kompetentsid	
B.2.1 Ettevalmistumine karakteri loomiseks	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Selgitab välja jumestuse eesmärgi, valmistab ette vajalikud lisandid (nt vuntsid, pitsid, šabloonid, jm). 2. Selgitab välja kliendi soovi, jumestamise eesmärgi ja võimalikud allergiad, kasutades sobivaid suhtlemistehnikaid. Vajadusel soovib kliendile erinevaid lahendusi soovitud tulemuste saavutamiseks. Tutvub visuaalselt kliendi näo anatoomiliste omadustega, lähtudes näo proportsioonist, nahatüübist, isikupärast ning east, arvestades füüsilist tervikut. 3. Valmistab kliendi ette, kaitseb kliendi riided meigilinaga, vajadusel kinnitab juuksed ja modelleerib kulmud ning kasutab spetsiaalseid naha pingutamiseks mõeldud teipe. 4. Valib jumestamiseks sobivad tooted, lähtudes kliendi näonaha tüübist ja seisukorrast, kliendi east, naha värvi alatoonist ja jumestuse eesmärgist. Arvestab võimalike allergeenidega toodetes ja vahendites. 5. Puhastab kliendi näonaha sobivate toodete (nt toonik, näopiim, silmameigi eemaldaja jm) ja vahenditega (nt vatitikud, vatipadjad jm). Vajadusel niisutab, kreemib või kannab baaskreemid näonahale sõltuvalt jumestuse eesmärgist. Teadmised: 1) näoanatomia (lihased, luustik); 2) soengu- ja kostüümialalugu (sh rahvuslikud eripärad); 3) näonahatüübid; 4) karakterit mõjutavad tegurid (isikupära, tervis, vanus, ajastu, keskkond jm).	
B.2.2 Jumestustoodete nahale kandmine ja eemaldamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Kannab meigipõhja näonahale (vajadusel ühtlustab dekoltee, kaela, kõrvad ja käed), kasutades mitmesuguseid tooteid (nt vee, õli, silikooni ja vaha baasil jumestuskreemid, aerograafvärvid, HD-tooted, mineraal- või kompaktpuudrid) ning sobivaid vahendeid ja tehnikaid (nt švamm, pintsel, aerograaf, palett, spaatel jm). Vajadusel kasutab neutralisaatoreid, valgustpeegeldavaid tooteid ja peitevärve ning teipe naha pingutamiseks. Lähtub oma töös jumestuse eesmärgist, sh nt fotosessioon, televisioon, moesessioon (nt lavavalgus, kaugus publikust, jumestuse intensiivsus jm). 2. Kannab põseruuži nahale ja vajadusel modelleerib näokuju vastavalt jumestamise eesmärgile. Valib kliendi nahatüübile ja eale sobiva põseruuži ja varjuvärvid, kasutades sobivaid vahendeid (nt käed, pintsel, švamm, kompakt-, mineraal-, kreemvärvid jm). Lähtub oma töös jumestuse eesmärgist, sh fotosessioon, televisioon, moesessioon (nt lavavalgus, kaugus publikust, jumestuse intensiivsus jm). 3. Jumestab silmad vastavalt kliendi silmade kujule ja jumestuse eesmärgile, kasutades sobivaid vahendeid (nt pintslid, aplikaatorid jne), tooteid (nt silmapliiats, silmalainer, aerograaftooted, kompaktvärvid, kreemvärvid jne) ja tehnikaid (nt manuaalselt jm). tupsud-nupsud, kivikesed, näojoonised, ilu, šabloonid. 4. Modelleerib huuled, lähtudes kliendi soovist ja jumestuse eesmärgist ning valides sobivad vahendid ja tooted (nt huulepliats, huulepintsel, huulevärv, huulelâige, jne), kasutab vajadusel valgusevarju värve. Vajadusel fikseerib huulevärvi, lähtudes eesmärgist (nt pruudi jumestus, päevajumestus, õhtujumestus jm). 5. Jumestab ripsmed ja kulmud vastavalt jumestamise eesmärgile, kasutades sobivaid tooteid (nt kulmupliiats, lainer, kompaktvärvid, ripsmetušid jm), sh peidab kulmud (liimi, seebi, vahaga). Kinnitab kunstripsmed, ribaripsmed, ripsmetutikud. Vajadusel koolutab ripsmed, kasutades sobivaid vahendeid (nt ripsmepintsel, koolutaja, spiraalhari jm). Lähtub oma töös jumestuse eesmärgist, sh fotosessioon, televisioon, moesessioon (nt lavavalgus, kaugus publikust, jumestuse intensiivsus jm). 6. Korrigeerib või taastab soengu, hindab oma tööd ja vajadusel viimistleb (sh kliendi käsi, kõrvu, dekolteed jm). Vajadusel fikseerib jumestuse ja/või grimmi, kasutades sobivaid vahendeid (nt spetsiaalne jumestust säilitav vahend jumestuse värskendamiseks jm) ja tehnikaid. Kinnitab kliendi juuksed (nt sõrmelokid, punutis, pehme krunn, võrk, juuksesukk, parukapael jm) ja paneb talle paruka pähe, kasutades selles sobivaid vahendeid ja tehnikaid (nt	

liimimine, klambrid, vedrud jm). Vajadusel kinnitab juukselisandid, kasutades selleks sobivaid tehnikaid ja lihtsamaid kinnitusvahendeid (nt kammšinjoon, juukselõksud jm).

7. Lakib kliendi küüned, kinnitab vajadusel teipidega kunstküüned, lähtudes jumestuse eesmärgist.

8. Teeb stiliseeritud (nt 20. aastate jumestus ülekantuna tänapäeva jm) või rahvustemaatilise jumestuse (nt geiša, india, egiptuse jm jumestus), lähtudes jumestuse eesmärgist ja kasutades sobivaid vahendeid ja tehnikaid ning aksessuaare.

9. Tagab jumestuse eemaldamise, lähtudes jumestuse tüübist ning kasutades sobivaid vahendeid (nt veekindla ripsmetuši eemaldamise vahend, vatipadjad, toonik, puhastuspiim jm). Eemaldab jumestuse ise või kokkuleppel kliendiga annab talle juhised ja vajadusel sobivad eemaldamisvahendid (nt televisioonis, teatris, fotosessioonil, moe-show'l jm).

10. Allergilise reaktsiooni ilmnemisel eemaldab võimaliku allergiatekitaja, vajadusel korraldab esmaabi andmise.

Teadmised:

1) valgusõpetus algtasemel;

2) nahahaigused;

3) ainekeemia, sh toote koostis, pH-skaala;

4) jumestamise ajalugu;

5) värviring, värviõpetus;

6) näoanatoomia;

7) jumestuse ajalugu;

8) esmaabi;

9) jumestamise stiilid: päevajumestus, õhtujumestus, pruudijumestus, prillikandja jumestus, fotojumestus (dokument, mälestus, reklaam, moefoto, ajakirjafoto, trendifoto), telejumestus, glamuurne jumestus, fantaasiajumestus, eaka daami jumestus, korrigeeriv jumestus (sh käte jumestus).

B.2.3 Visuaali loomine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. Koostöös meeskonnaga selgitab välja osaliste (stilist, fotograaf jt) nägemuse toimuva sündmuse kohta. Lepib kokku sündmuse teema, tehnilised võimalused ja jumestuse (vajadusel ka karvtööd) eelarve.

2. Loob jumestuse tervikkavandi ja tutvustab seda meeskonnale. Kavandi loomisel lähtub eelnevalt kokkulepitud sündmuse teemast, tehnilistest võimalustest (nt valgus, kompositsioon, temperatuur, tuulemasin jm) ja eelarvest.

3. Planeerib jumestuse ajagraafiku ja koostab vajadusel meeskonna, lähtudes töömahust ja ajapiirangust. Vastutab jumestuse lõpliku tulemuse eest.

B.2.4 Suhtlemine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. Toetab teisi ning näitab suheldes üles respekti ja hoolivust.

2. Loob head suhted klientide ja kolleegidega.

3. Esitleb ja põhjendab enda ja meeskonna ideid.

4. Tuleb toime konfliktidega.

5. Langetab kiireid ja selgeid otsuseid ka mittetäieliku info alusel (ka rasked ja riski sisaldavad otsused).

6. Kasutab oma töös riigikeelt tasemel B2 (vt lisa 1 Keelte oskustasemetes kirjeldused).

Teadmised:

organisatsioonikäitumine.

B.2.5 Klienditeenindus

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. Enne teenuse osutamist ja kliendiga suhtlemist valmistab töökoha ette ja varub piisavalt aega (soovitavalt 15 minutit) ka enda emotsionaalseks ja füüsiliseks ettevalmistamiseks.

2. Kliendi/näitleja saabumisel jätab positiivse esmamulje, käitudes viisakalt, sõbralikult ja tolerantset. Loob privaatse, turvalise ja mugava õhkkonna.

3. Keeldub töö tegemisest kui klient käitub ebaadekvaatselt ja teavitab sellest töö tellijat.

4. Suhtleb professionaalselt, viisakalt ja siiralt, olles salliv ja tolerantne. Kuulab klienti ja hoiab teabe konfidentsiaalsust, lähtub kutse-eetikast (vt lisa 2 Grimeeri ja jumestaja kutse-eetika).

5. Käitub teenindussituatsioonides adekvaatselt ja loovalt, taandab negatiivsed emotsioonid ja kohaneb kiiresti mitmesuguste olukordadega. Ei kaota enesevalitsust ja kontrollib oma kehakeelt.

6. Teenindades klienti annab ülevaate jumestamise käigust.

7. Teeb tehtud töödest ülevaate ja vajadusel esitab selle vastutavale isikule või töö tellijale (kunstnik, fotograaf, lavastaja, režissöör jm).	
8. Tööks ettevalmistusi tehes lähtub hügieeninõuetest ja eriala eetikast (riietus, juuksed, küüned, hügieen).	
B.2.6 Juhtimine ja meeskonnatöö	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Kohaneb meeskonnaga ja loob meeskonnavaimu. 2. Juhendab ja abistab töötajaid tekkinud küsimuste ja probleemide lahendamisel vastavalt oma pädevusele ning organisatsioonis kehtestatud korrale. 3. Teeb ettepanekuid töö kvaliteedi parandamiseks vastavalt organisatsioonis kehtestatud korrale. 4. Organiseerib vajadusel väljaõpet ja tutvustab jumestus-/grimmimeeskonnale tehnikaid ja materjale. 5. Peab kinni eelarvest ja peab arvestust sündmustegevuses olevate varade (tööriistad, -seadmed, -vahendid) haldamise ja kasutamise üle. Valib välja vajalikud tooted ja teeb ettepaneku nende soetamiseks, lähtudes eelarvest. 6. Vastutab jumestusvarustuse komplekteerimise eest, sh väljasõitudel ning ringreisidel.	
B.2.7 Jumestaja kutseline tegutsemine ja käitumine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Töötab välja uusi kavandeid. 2. Arendab tööalaseid teadmisi läbi pideva professionaalse arengu. 3. Töötab hästi situatsioonides, mis nõuavad avatust uute ideede ja kogemuste suhtes. Otsib õppimisvõimalusi. Läheneb olukordade ja probleemide lahendamisele innovaatsiliselt ja loovalt. 4. Reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt. 5. Reageerib ja kohaneb hästi muutustega. Talub pinget ja tuleb hästi toime tagasilöökidega. 6. Analüüsib ebaõnnestumisi ja oskab eksimustest õppida. 7. Talub ebamääraseid olukordi ja situatsioone ning oskab ära kasutada neist tulenevaid positiivseid võimalusi. 8. Arvestab protsesside ja tegevuste finantsilist poolt. 9. Suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida. 10. Määratleb isiklikud arengustrateegiad, mis on vajalikud karjääriesmärkide saavutamiseks. Kasutab ära arengu- ja koolitusvõimalused. 11. Võtab vastutuse projektide, tegude ja inimeste eest. 12. Langetab kiireid ja selgeid otsuseid ka mittetäieliku info alusel (ka rasked ja riskantsed otsused). 13. Järgib tööeeskirju ja ohutusnõudeid.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-01112016-2.4.2/3k
2. Kutsestandardi koostajad	Tiina Leesik, Grimmigrupp OÜ Aimi Etverk, SA Nuku Taimi Lume, Rahvusooper Estonia Margit Müürisepp, kutseõpetaja, jumestuskunstnik Anu Konze, Linnateater Janika Olup, Grimmikool Liia Viitas, MTÜ Eesti Meigikunstnike Ühendus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	3
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	01.11.2016
6. Kutsestandard kehtib kuni	09.04.2019
7. Kutsestandardi versiooni number	3
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	5142 Iluteenindajad (v.a juuksurid)
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6

C.2 Kutsenimetused võõrkeeles	
Inglise keeles	Beauty Make-up Artist, level 6
Vene keeles	Визажист
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Grimeerija ja jumestaja kutse-eetika	